

EELNÕU

VABARIIGI VALITSUS

ISTUNGI PROTOKOLL

Tallinn, Stenbocki maja

___ . oktoober 2026

Päevakorrapunkt nr ...

Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1727

1. Kiita heaks järgmised justiits- ja digiministri esitatud seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1727:
 - 1.1. Eesti toetab Eurojusti juhtimise tõhustamist, kuid eelistab uue haldusnõukogu loomisele olemasolevate juhtorganite ülesannete selgemat jaotamist. Juhtimiskorralduse muudatused peavad vähendama halduskoormust tervikuna ega tohi põhjustada ülesannete dubleerimist või ebaproportsionaalset lisakoormust liikmesriikidele.
 - 1.2. Eesti toetab liidu piiravate meetmete rikkumise ja agressioonikuriteo lisamist Eurojusti pädevusse kuuluvate kuritegude loetellu. Eesti toetab ka Eurojusti rolli tugevdamist hübriidrünnakutega seotud kuritegude menetlemise toetamisel.
 - 1.3. Eesti toetab Eurojusti liikmete riiklike menetlusvolituste ja registriandmetele juurdepääsuõiguste ühtlustamist, et vältida liikmesriikide esinduste erinevast pädevusest tulenevaid viivitusi piiriüleste kriminaalasjade menetlemisel. Selliste volituste kasutamine peab jääma kooskõlla liikmesriigi menetlusõiguse, menetlusgarantiide ning menetlustoiminguteks ette nähtud loa- ja pädevuskorraga.
 - 1.4. Eesti ei toeta eelnõus sätestatud kohustust tagada igas liikmesriigi esinduses lisaks Eurojusti liikmele alaliselt töötav asetäitja ja vähemalt üks riiklik ekspert. Liikmesriikidele peab jääma õigus otsustada esinduse suuruse ja koosseisu üle, lähtudes konkreetse liikmesriigi töökoormusest ja ülesannete mahust Eurojustis. Asetäitjal ja riiklikul eksperdil peab olema võimalik töötada ka koduriigist, kui on tagatud esinduse ülesannete täitmine, Eurojusti liikme asendamine ning kiireloomuliste taotluste ööpäevaringne menetlemine.
 - 1.5. Eesti toetab Eurojusti analüütilise võimekuse tugevdamist, et abistada liikmesriike piiriüleste menetluste tõhusamal läbiviimisel. Eesti eelistab Eurojusti seniste koostöövõimaluste tõhusamat kasutamist ega pea vajalikuks

omalgatusliku tegevuse ehk liikmesriigi pädeva asutuse taotluseta tegutsemise laiendamist. Eesti toetab kriminaalasjade eksperdikeskuste loomist tingimusel, et nende loomise ja tegevuse prioriteedid otsustab kolleegium, lähtudes liikmesriikide vajadustest ja Eurojusti finantsvõimalustest.

- 1.6. Eesti toetab menetlusandmete edastamist Eurojustile riiklike infosüsteemide kaudu, vähendades käsitsi tehtavat tööd ja säilitades liikmesriigi pädeva asutuse kontrolli andmete edastamise üle. Määruses peaks olema selge, milliste kriminaalasjade kohta, milliseid andmeid ja millal tuleb edastada. Kohustusliku teavitamise asemel eelistab Eesti, et menetleja jagab teavet üksnes siis kui selleks on tegelik vajadus. Terrorismikuritegude teabeedastuskohustuse säilimist Eesti toetab. Riigisisese koostöö korraldamiseks eelistab Eesti toimivat teabevahetust valdkondlike kontaktisikutega ning ei toeta eraldi koordineerimissüsteemi ega kohtumiste korraldamise kohustust.
 - 1.7. Eesti toetab koostöö tugevdamist kolmandate riikidega, sealhulgas koostööstrateegia ja kontaktisikute süsteemi loomist. Eesti toetab eelnõus ette nähtud isikuandmete kolmandatele riikidele edastamise korra täpsustamist, et vähendada andmete korduvat kontrolli. Kui pädev liikmesriigi asutus on samade andmete edastamist samale kolmanda riigi asutusele samal eesmärgil juba hinnanud ja lubanud, peaks Eurojust saama sellele hinnangule tugineda.
 - 1.8. Eesti toetab selgeid koostööreegleid Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahel, eelkõige selleks, et Eurojust saaks aidata Euroopa Prokuratuuril teha kriminaalasjades koostööd liikmesriikidega, kes Euroopa Prokuratuuri tegevuses ei osale, ning kolmandate riikidega. Eesti toetab teabevahetuse parandamist Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahel, et Euroopa Prokuratuuri menetlustes ilmnenu ja tema pädevusest välja jäävad kuriteod jõuaksid pädevate liikmesriigi asutusteni ning vajalik piiriülene koostöö saaks Eurojusti tuge. Koostöö peab arvestama mõlema asutuse pädevust, kuid vältima tarbetut lisatööd ja sama teabe korduvat esitamist.
2. Eesti esindajatel Euroopa Liidu Nõukogu erinevatel tasanditel väljendada üldtoodud seisukohti.
 3. Riigikantseleil esitada punktis 1 nimetatud eelnõu ja seisukohad Riigikogu juhatusele ning teha seisukohad teatavaks Eestist valitud Euroopa Parlamendi liikmetele ning Eestist nimetatud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Regioonide Komitee liikmetele.

Kristen Michal
Peaminister

Keit Kasemets
Riigisekretär